

10/10 2017

FÆLLESSKAB ER NOGET, ILDSJÆLE BYGGER

Overalt i Danmark forvandler ildsjæle bygninger, byer og boligområder til nye rammer om oplevelser og fællesskab. Og deres projekter er med til at udvikle lokalsamfund i hele landet. Nu kan 25 ildsjæleprojekter blive til virkelighed med støtte fra Realdanias kampagne Underværker.

I det almene boligbyggeri Bispehaven i Aarhus skal et mobilt udekøkken og nye faciliteter sørge for, at beboere fra 68 forskellige nationaliteter og deres naboer kan lave mad og spise sammen.

I Marstal på Ærø genopstår en gammel maskinfabrik som nyt mødested og værksted for unge og gamle opfindere med motorolie i blodet.

Og i Vanløse i København er en tidligere bank godt på vej til at blive forvandlet til såkaldt velfærdshus med blandt andet badefaciliteter, fodterapi og hvilerum. Målet er at styrke hjemløse brugeres fysiske og sociale velbefindende og forbedre deres muligheder for at bidrage til hjemløseavisen Hus Forbi.

Sådan lyder blot tre eksempler på, hvad der kan ske, når ildsjæle går sammen og tager fat.

Hele 88 projektidéer var på dagsordenen, da Underværker-kampagnens bedømmelsesudvalg for nylig mødtes for at udvælge projekter til støtte. Nu kan 25 projekter føres ud i livet med en økonomisk håndsrækning fra kampagnen. De vidt forskellige projekter har det til fælles, at de skaber lokal udvikling og optimisme og styrker de lokale fællesskaber – både på landet og i byen.

”Bunken af begejstrede ansøgninger fra ildsjæle bekræfter fornemmelsen af, at idérigdommen, og det lokale engagement trives overalt i Danmark. Ildsjælene bygger bro mellem mennesker, og de er med til at drive en udvikling, der skaber gode rammer for livet i deres lokalsamfund. Det er altid en stor fornøjelse, når vi i Realdania kan støtte deres store indsats,” siger Christian Andersen, programchef i Realdania.

Til at hjælpe Realdania med at udvælge projekter har et engageret bedømmelsesudvalg bestående af en række markante ildsjæle, iværksættere og eksperter siddet med om bordet. De udvalgte projekter støttes med samlet 10,9 mio. kr.

Sidste chance for at være med nærmere sig

Kampagnen Underværker blev lanceret i 2014 med det formål at støtte de byggende ildsjæle. Nu er der gennemført fem ansøgningsrunder.

Er man en ildsjæl med en god idé, er starten af 2018 sidste mulighed for at byde ind og søge støtte til at føre sin idé ud i livet. Interesserede ildsjæle kan søge ved at uploade deres gode idéer på www.underværker.dk og demonstrere, at der er lokal opbakning til projektet.

Se alle projektidéer og støttede projekter på www.underværker.dk.

Yderligere oplysninger

Christian Andersen, programchef i Realdania, tlf. 29 69 52 16

OM UNDERVÆRKER

Med kampagnen Underværker har Realdania støttet byggende ildsjæle siden 2014. Kampagnen sætter fokus på den værdi og forandringskraft, der ligger i frivillige ildsjæles arbejde med det byggede miljø.

Gennem støtte til realisering af konkrete projekter, hjælper Underværker ildsjælene med at gøre deres idéer til virkelighed. De støttede projekter er vidt forskellige, men har det til fælles, at de skaber udvikling og fællesskaber lokalt og med det byggede miljø som springbræt.

Der er gennemført fem ansøgningsrunder. Sjette og sidste ansøgningsmulighed har frist i starten af 2018.

Alle ansøgninger er vurderet af et bedømmelsesudvalg, som består af:

- Christian Andersen, programchef i Realdania
- Jens Böhme, souschef i Realdania
- Maria Kavita Nielsen, direktør i den socialøkonomiske virksomhed Mind Your Own Business
- Kristian Krog, kulturel iværksætter, Den Ny Maltfabrik
- Rune Kilden, byudvikler og iværksætter
- Signe Wenneberg, klimaaktivist og kommunikationsrådgiver
- Søren Hermansen, leder af Energiakademiet på Samsø

Den endelige tildeling af støtte er foretaget af Realdanias direktion.

OM ILDSJÆLENES PROJEKTER:

Bornholm:

- **Fremtidssikret Fælleshus Kampeløkke, Allinge i Bornholms Regionskommune**
Fælleshuset skal skabe gode rammer for aktiviteter om livet på og i havet omkring Kampeløkke Havn. Projektet skal gå foran, hvad angår genanvendelighed og naturmaterialer, og huset skal bruges af lokale og besøgende samt under Folkemødet. Foreningen Kampeløkke Havn står bag projektet.
Støttebeløb: 150.000 kr.
- **Sauna på Snogebæk Havn, Snogebæk i Bornholms Regionskommune**
Ny saunabygning på Snogebæk Havn, der skal udvide brugen og inkludere nye brugergrupper. Bygningen skal indpasses i havneområdets særlige karakter og opføres i bæredygtige materialer. Projektet indskrives i kommunens landdistriktspolitik. PIF – Poulsker Idræts Forening er projektejer.
Støttebeløb: 100.000 kr.

Fyn og øer:

- **'Den Lokale' – fællesskab i Tranekær, Tranekær i Langeland Kommune**
Det tidligere godskontor i Tranekær, en fredet bygning fra 1905, skal vækkes til live med aktiviteter som ramme om det bæredygtige andelsfællesskab mellem fødevareproducenter og lokale, kaldet 'Den Lokale', frivilligcafé, bytcentral og ting-bibliotek. AndelsTanken Langeland er projektejer. Støtten gives til projektudvikling.
Støttebeløb: 100.000 kr.
- **Fra klub til maritimcenter Lillebælt i Middelfart, Middelfart Kommune**
Et multifunktionshus til naturformidling, klubaktiviteter og undervisning skal være udgangspunkt for maritim naturformidling. Målet er at gøre lokale og besøgende klogere på

naturen under overfladen. Dykkerklubben Marsvinet er projektejer. Støtten gives til projektudvikling.

Støttebeløb: 100.000 kr.

- **Jord-til-bord køkken-workshop, Ollerup i Svendborg Kommune**
Forvandling af stald til køkken-workshoprum. Målet er at skabe et levende lærested for økologisk lokal fødevarerproduktion, hvor erfaringer spredes. Stedet skal være ramme om fx folkekøkken og debatarrangementer med flygtninge. Bag projektet står Øko-Net, Lev & Lær Husmandsstedet og det økologiske landbrug Økologi på Ærtevej.
Støttebeløb: 100.000 kr.
- **Motorfabrikkens samling og værksted, Marstal i Ærø Kommune**
Omdannelse af tidligere motorfabrik til samlingssted for unge og gamle opfindere med motorolie i blodet. Her skal der bl.a. være værksted, motorsamling og makerspace. Bag projektet står Startpatronerne – Motorfabrikken Marstals Støtteforening og Motorfabrikkens Erhvervsdrivende Fond, som er under stiftelse.
Støttebeløb: 750.000 kr.
- **Oasen Krogsbølle Midtby, Nordfyns Kommune**
Rundt om i landet bliver faldefærdige boliger på landet revet ned. I Krogsbølle vil lokale nu omdanne en grund, der ligger tom efter nedrivning, til lokalsamfundets mødested. Projektet omfatter rydning, landskabsbearbejdning og forskønnelse af grunden. Foreningen Oasen Krogsbølle Midtby, som involverer beboere fra hele byen, er projektejer. Støtten gives til projektudvikling.
Støttebeløb: 100.000 kr.

Jylland:

- **100-salen: Plads til begejstring, Skørping i Rebild Kommune**
Kinorevyen og Kulturstationen er Skørpings knudepunkt for kulturelle oplevelser. Dette projekt skal skabe nye fleksible rammer og faciliteter for kulturelle aktiviteter i en ny tilbygning til de eksisterende bygninger. Frivillige i Rebild Kommune står bag.
Støttebeløb: 1.000.000 kr.
- **Bispehavens køkken, Aarhus, Aarhus Kommune**
Et mobilt udekøkken og nye lokaler til spisning skal give 68 forskellige nationaliteter og medarbejdere i et af landets udsatte boligområder mulighed for at styrke deres relationer ved at lave mad og spise sammen. Lokale beboere, unge iværksættere og studerende har udviklet projektet.
Støttebeløb: 200.000 kr.
- **eXperiment – brugerdrevet udemiljø, Nørager i Rebild Kommune**
Udemiljø med bl.a. aktivitetsområde og køkkenhave skal skabe et dynamisk, værdiskabende og eksperimenterende udemiljø, hvor man kan mødes, når man forlader byens institutioner. Elev- og Centerråd står bag projektet med hjælp fra Rebild Ungdomsskole.
Støttebeløb: 250.000 kr.
- **Fabrikken i Randers, Randers Kommune**
Et 'Maker Movement' af lokale ildsjæle og iværksættere skal skabes i et nedlagt jernstøberi. Samlingsstedet skal være grobund for nye fællesskaber, godt håndværk, kreativitet og digitale muligheder – et sted, hvor folk mødes på tværs af interesser. Foreningen Fabrikken Maker Space er projektejer.
Støttebeløb: 1.000.000 kr.
- **Fra grums til gourmet, Aarhus i Aarhus Kommune**
Etablering af køkkenfaciliteter, taghave og tagterrasse på en eksisterende containerkonstruktion i Aarhus Havn. Gennem workshops, tilberedning, kurser og café skal smags- og sanseoplevelser gøre naturens svamperige tilgængeligt og nært for flere

mennesker. Foreningen Fra Grums til Gourmet står bag.
Støttebeløb: 217.000 kr.

- **Gi' et træ, sammen sætter vi en skov, Kasted i Aarhus Kommune**
Etablering af fire hektar skov med 18.000 træer og buske samt etablering af stier, bænke mm. Målet er at gøre noget ved, at natur, drikkevand og biodiversitet er under pres og hjælpe socialt udsatte tilbage på arbejdsmarkedet gennem arbejdsopgaver i naturen. Den socialøkonomiske virksomhed Topkærgaard er projektejer.
Støttebeløb: 500.000 kr.
- **Naturrum Sdr. Omme i Billund Kommune**
Ny base for natur- og friluftaktiviteter i det vestjyske hedelandskab. Ambitionen er at skabe et friluftsknudepunkt, som er åbent for alle og kan fungere som en ny feriedestination i kommunen. Den nye bygning erstatter eksisterende friluftshytte og placeres i naturpark ved byens å. Den selvejende institution Naturrum Sdr. Omme står bag.
Støttebeløb: 750.000 kr.
- **Nye tider – nyt liv i Hobro i Mariagerfjord Kommune**
Totalrenovering af et tidligere omklædningsrum, så det kan understøtte lokale unges ønske om at mødes og samles om eSport. Under samme tag forbindes nye online sportsgrene med de mere traditionelle sportsgrene, og dermed skaber projektet nye relationer på tværs af lokale unge. HSE Vikings eSportsklub står bag.
Støttebeløb: 167.500 kr.

Sjælland:

- **Brændeladen ved frugtlunden, Nykøbing Sjælland i Odsherred Kommune**
På et tidligere sindssygehospital står en lade fra 1941 som vidnesbyrd om, at området Annebergparken i sin tid var selvforsynende. Nu skal laden restaureres, så den kan bruges til fx kulturelle aktiviteter. Grundejerforeningen Annebergparken står bag.
Støttebeløb: 500.000 kr.
- **Centrum for deleværksted, Musicon-området i Roskilde Kommune**
Orange Makers er et deleværksted, hvor der i fællesskab bygges, skabes og repareres, materialer genbruges og håndværkstraditioner føres videre. Med et nyt ankomstområde med bl.a. udendørsterrasse og mobilt deleværksted skal stedet åbnes endnu mere op for lokalsamfundet. Foreningen Orange Makers har sat projektet i søen.
Støttebeløb: 300.000 kr.
- **Fælleshaven, Halsnæs i Halsnæs Kommune**
Fælleshaven, hvor natur, grøntsager og mad binder børn og voksne sammen. Haven skal være ramme om uformelle møder, hvor man lærer af hinanden, samt undervisning om økologisk dyrkning. Halsnæs Naturklub er tovholder på projektet, som skal gennemføres sammen med Hundested Skole.
Støttebeløb: 86.000 kr.
- **Hulebygger-laboratoriet, Tystrup-Bavelse Søerne i Næstved Kommune**
Ombygning og renovering af tidligere lejrskole til overnatning, værksted og udendørs faciliteter. Projektet skal skabe et magisk børneunivers med hulebyggeri, hvor der eksperimenteres med byggematerialer, design, arkitektur, værktøj mm. Dansk Hulebyg og Foreningen Hulebygger-laboratoriets Venner står bag projektet.
Støttebeløb: 750.000 kr.
- **Loen i Permatopia, Karise i Faxe Kommune**
Renovering og indretning af multihus i det selvforsynende økosamfund Permatopia. Målet er at gøre den tidligere lo til bofællesskabets og lokalsamfundets centrum og bidrage til nye sociale fællesskaber. Bag projektet står Karise Permatopia, som består af omkring 150 voksne og 70 børn.
Støttebeløb: 350.000 kr.

- **Isværkstedet, Nykøbing Sjælland i Odsherred Kommune**
Etablering af et 'isværksted', hvor lokale producenter og frivillige kan mødes om ismestring og læring. Isværkstedet placeres på Skovgaarden, en firlænget gård i et oldtidshistorisk skov- og naturområde ved Lammefjorden. Bag projektet er Isværkstedets Venner.
Støttebeløb: 500.000 kr.

Hovedstadsområdet:

- **Brobygning – slagsportscenter, Bagsværd i Gladsaxe Kommune**
En rå-hal til cricketaktiviteter målrettet udsatte unge. Hallen etableres under en motorvejsbro, som skal danne hallens tag, og som i dag ligger ubenyttet hen. Lokalområdets unge inddrages i projektet – lige fra udformning og indhold til anlægsarbejde. Akademisk Boldklubs cricketafdeling er tovholder sammen med beboerrådgivningen i Værebro og Høje Gladsaxe.
Støttebeløb: 750.000 kr.
- **Moderne oplevelses- & forsamlingshus på Amager i Københavns Kommune**
Genetablering af spillestedet TAP1 i en tidligere spritfabrik. Med koncerter og kulturelle arrangementer skal bygningen være samlingspunkt og løftestang for udviklingen af den nordøstlige del af Amager. Foreningen TAP1 LIVE er projektejer.
Støttebeløb: 500.000 kr.
- **Et sprudlende beboerhus, Tingbjerg, Brønshøj i Københavns Kommune**
T-huset i det almene boligområde Tingbjerg sprudler af liv - med forskellige aktiviteter, kurser, sociale netværk og lektiehjælp – men huset har brug for renovering. Med isolering, nye vinduer, optimering af akustik mm. skal huset styrkes som ramme om sociale aktiviteter. Boligsocial Helhedsplan er projektejer.
Støttebeløb: 500.000 kr.
- **Velfærdshus for hjemløse, Vanløse i København**
I en tidligere bank etableres et velfærdshus for hjemløse. Husets faciliteter skal styrke hjemløses fysiske og sociale velbefindende og styrke brugernes mulighed for at bidrage til hjemløseavisen Hus Forbi. Projekt omfatter bl.a. køkken, badefaciliteter, fodpleje og café. Foreningen Hus Forbi er projektejer.
Støttebeløb: 1.000.000 kr.